

реализации модели открытой науки, необходимым видится переход к комплексному внедрению идей и инструментов открытой науки. Такой подход должен включать как реализацию мероприятий на общегосударственном уровне, так и на уровне популяризации журналов открытого доступа и репозитариев среди ученых.

Список использованных источников

1. *Scientific data: open access to research results will boost Europe's innovation capacity (2012) European Commission / Brussels.* http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-790_en.htm. 2. *NIH Public Access Policy Details (2009) / NIH.* <http://publicaccess.nih.gov/policy.htm>. 3. *100% Open Access in 2022: Denmark sets out ambitious targets (2014) / OpenAIRE.* 4. <https://www.openaire.eu/newsletter-items/denmark-ambitious-oa-goals>. Price D.J. (1963) *Little Science, Big Science* // N.Y.: Columbia University Press. 5. *Web of Science Core Collection (2018) / Clarivate Analytics.* <http://apps.webofknowledge.com>.

Н. М. Лакуша

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КУРИКУЛУМУ ЯК ІНТЕГРОВАНЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Європа багатоліка, багатогранна і амбівалентна. Чи уявляють громадяни України, що є Європа, чим саме Україні треба поступитися, що саме активно впроваджувати, а що зберегти зі своєї спадщини, інтегруючись у Європу? Україні нікуди не потрібно йти. Потрібно змінювати свою свідомість і свій світогляд. Адже справжню цікавість Європи можна викликати лише якщо не тільки запозичувати, а й пропонувати щось корисне, зрозуміле й розумне, і при тому власне, автентичне. Але чи здатні ми запропонувати свою модель, при цьому зберігаючи свої цінності? [1, с.20].

Тут варто звернутись до питання формування національного курикулуму та його змісту. Національний курикулум у найпростішому визначенні є програмою (проектом, описом) за певними правилами змісту освіти у школах певної країни. Курикулярний процес синтезує у собі розум, культуру і сили як усієї нації, так і усієї людської цивілізації. Подібно до зачастин ЕОМ, які працюють по-різному в залежності від програмного забезпечення, так і система освіти може діяти по-різному в залежності від курикулуму.

У світі триває, можливо, мовчазне чи приховане змагання за кращий курикулум – тобто за найперспективнішу та найпрогресивнішу програму, алгоритм освітнього процесу. І це є вираженням процесів глобалізації як процесів конкуренції. І саме це викликає питання: чи може для України культурна глобалізація означати не підкорення певній схемі, а участь у конкурентній боротьбі і пропозицію власного плану?

Курикулярний процес став важливим, якщо не найважливішим, елементом освітньої політики. Україна повинна знайти свій шлях для вирішення цієї проблеми. Вона має багато шансів для кращого розвитку, але найбільш значущим є реформа курикулуму (змісту освіти). Україна не повинна копіювати Росію, США, Китай чи Європу. Але вона все ж подібно до них повинна зрозуміти, що завдання її курикулярного процесу – знайти вирішення проблем ХХІ століття, а не століття ХХ [1, с.166]. Національний курикулум, укладений з урахуванням світових досягнень у цій сфері, стане могутньою основою для розквіту плюралізму моделей університетів, вберігаючи індивідуальні творчі педагогічні пошуки від помилкових рішень і забезпечуючи їм спільний знаменник, викристалізований колективним розумом.

У той час, коли мова в усьому світі йде про те, яким чином освіта має мо-

дернізуватися, щоб уберегти людину і людство від катастрофи, що очікує планету внаслідок дій і діяльності некомпетентних людей, культур, суспільств, держав, Україна не може залишатися осторонь. І це, в першу чергу, стосується створення її національного курикулуму, що є інтегрованим завданням для освітнього менеджменту і науки [5, с.166]. Не варто багато про це говорити, адже освіта – є полем боротьби за капітал. І на цьому полі українським дітям потрібні чіткі стандарти, а всі гравці повинні чесно поводитися. Можливо тоді в українського народу з'явиться можливість формування ментальних рис нетерпимості до відомих вад українського характеру (комплексу меншовартості, пасивності тощо).

Стандарт має визначати єдність освітнього поля боротьби за капітал і слугувати правовою основою для розв'язання конфліктів між споживачами освіти та її виробниками. Стандарт – частина культури, включена в зміст освіти і покликана забезпечити входження до культурного поля підростаючого покоління. Узяті в лапки поняття не найкраще відображають те, що покликана забезпечити освіта, але розуміння стандарту як «частини культури» добре акцентує його сутність.

Формування стандарту освіти – це кристалізація усієї культури країни у світовому контексті в ту частку культури, що стане значущою за існуючу культуру. Освітній стандарт, по суті, є геном, у якому записано програму трансляції всієї української культури та її розвитку майбутньому поколінню. Помилка в цій генетичній програмі може бути дуже дорогою для суспільства.

Тож не можна приймати його ззовні, це має бути виплекана, вдумлива, рідна путь передачі духовного багатства наступному поколінню [1, с.168-169].

Так, освіченість не завжди рятує від зловживань нею, а власне, освіта не вирішує усі кризи суспільства. Як свідчить історія, тиран збирає найосвіченіших людей і змушує їх виконувати його завдання. На щастя, в Україні це вже майже неможливо.

Україна здобула шанс використати освіту заради інтересів людини, не стримуючи невпинність циркуляції знань, необхідних для успішного розвитку суспільства. У реалізації цього шансу надзвичайну роль відіграють власні освітні стандарти, і не лише як осереддя національної культури, а й усього найкращого світового досвіду для неї. Тільки за цих умов культурна глобалізація із загрози стане перспективою національного розвитку.

Список використаних джерел

І.Клепко С.Ф. Філософія освіти в європейському контексті / С.Ф.Клепко. – Полтава: ПОІППО, 2006. – 328 с.

***Т. О. Перцева, Л. І. Конопкіна, О. Г. Черкасова,
Т. В. Кірієва, О. В. Мироненко***

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА – ШЛЯХ ДО РОЗБУДОВИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ

Однією з найсуттєвіших проблем підготовки спеціалістів з вищою освітою є професійно-педагогічна компетентність викладачів, які забезпечують навчальний процес [1, 2, 3]. Дослідження останніх десятиліть ХХ ст. у галузі педагогіки вищої школи показали, що до навчального процесу з різних напрямів залучається велика кількість осіб (близько 74%) без фахового та педагогічного досвіду. Більшість з них не має педагогічної освіти, тому й не володіє методикою навчання дисциплін і, як наслідок, здійснює свою викладацьку діяльність на ситуативно-творчому рівні. Лише поодинокі викладачі володіють концептуально-творчим стилем діяльності й здатні якісно реалізовувати дидактичні матеріали навчального процесу,

впливаючи при цьому і на виховну складову.

Таким чином, перед викладачами-медиками старшого покоління постали нагальні запитання: хто вони, майбутні доценти й професори медичної науки? що вже сьогодні можна їм запропонувати задля кращої наукової, педагогічної та фахової реалізації у майбутньому? які поради, вказівки, настанови їм можна надати? яким чином їх підтримати, вказавши правильний вектор подальшого удосконалення?

З огляду на усе вищезазначене у 2017 р. на кафедрі внутрішньої медицини 1 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» (ДЗ «ДМА») були започатковані три професійні школи: «Школа молодого науковця», «Школа молодого викладача» та «Школа клініциста».

«Школа молодого науковця» стала інноваційним освітянським «брендом» кафедри у підготовці науково-педагогічних кадрів. Задля якісної підготовки майбутніх викладачів-науковців професори кафедри проводять заняття з аспірантами за технологіями міжнародних інноваційних навчально-тренінгових програм, зокрема стовно технологій написання та принципів оформлення наукової і науководослідної літератури (статей, тезів, патентів, інформаційних листів, галузевих нововведень тощо). Ними проводяться як індивідуальні, так і групові заняття.

Професори й доценти, пройшовши міжнародні курси з лекторської майстерності та академічного письма, навчають цим основам як аспірантів, так і клінічних ординаторів. На кафедрі їм забезпечений вільний доступ до електронних бібліотек та інформаційних ресурсів. Велика увага приділяється розвитку соціалізації молоді, яка навчається шляхом участі у творчих наукових конкурсах.

Започаткована на кафедрі «Школа молодого викладача» є інноваційним підходом до розбудови вищого медичного закладу. Підґрунтям до її створення, поперше, було те, що практично ніхто з молодих викладачів, котрі приходять на терени педагогічної діяльності здебільшого після закінчення аспірантури, не має педагогічної освіти, оскільки під час навчання в аспірантурі основна увага молодого фахівця приділяється його дослідницькій діяльності, а не педагогічній. По-друге, курси, факультети та інститути підвищення кваліфікації викладачів у своїй роботі спрямовані на розвиток умінь і навичок або в галузі дисциплін, що викладаються, або у сфері інформаційних технологій. До того ж, не дивлячись на існування великої кількості спеціальної літератури з педагогіки, яка доступна і в бібліотечних фондах, і на електронних ресурсах, викладачі не завжди вміють нею користуватися. Нові ж пріоритети вітчизняної освіти спрямовані на запровадження спеціальної професійної підготовки насамперед молодих викладачів для роботи у вищій школі.

Отже, у рамках «Школи молодого викладача», започаткованої на кафедрі внутрішньої медицини 1 ДЗ «ДМА», відбувається модернізація змісту професійної підготовки аспірантів та молодих викладачів, які щойно закінчили аспірантуру, до праці в умовах Нової української вищої медичної школи. Молодь відвідує лекції, практичні та семінарські заняття, що їх проводять досвідчені викладачі, бере участь у методичних нарадах, групових тренінгах з оволодіння практичними навичками на муляжах, вчиться принципам складання тестових завдань «Крок».

Третя школа – «Школа клініциста» – є інноваційною формою післядипломної освіти. До її роботи залучаються не лише аспіранти й молоді викладачі, а й викладачі з великим досвідом роботи, лікарі-інтерни та лікарі тих лікувально-профілактичних закладів, які є клінічними базами кафедри. На засіданнях обговорюються та детально аналізуються найбільш складні клінічні випадки, розбираються діагностичні й лікувальні помилки, виносяться колегіальні рішення. Школа є необхідним підґрунтям до професійного зросту усіх викладачів-клініцистів.

Таким чином, поєднана робота викладачів медичного вузу у різних професій-